

Menekül a 230 éves mézeskalácsos a tabáni csákányok elől

Köröskörül a kegyetlen csákányok már pusztá földig lerombolták a vén Tabánt és most rákerült a sor az Attila körút páratlan oldalára. Itt, egy nagyon kivénhedt, szánalmasan vedlett földszintes házban találtunk rá *Buda és Pest legöregebb mézeskalácsos-boltjára*. Kopottas címtáblája hirdeti: *Benedek Samu, alapítotott 1700-ban*.

Az ajtóra ragasztott színes céduláról tudjuk meg, hogy a letűnt századokból itt felejtett öreg mézeskalácsos-bolt a romboló csákányok elől *dtmenekül a túlsó oldalra, a szemközti házba*, mely nem esik a tabáni városrendezés útvonalába és így egyelőre nem kerül lebontásra.

Az uccáról benyitunk a kis mézeskalácsos boltba. Az ajtó fölött elhelyezett csengő éles szava figyelmezteti az udvari szobában foglaltoskodó tulajdonost, hogy vigyázat, valaki belépett a boltba.

Réges-régen, fűszerillatú vidéki ódon szatocsboltok hasonlóan élesen csilingelő rézcsengői jutnak eszünkbe, a hátulsó szobából előcsoszogó taplósapkás öreg fűszeressel...

*

Maga a tulajdonos, Benedek Samu jön elébünk a hátsó műhelyből. Fehér kötény van előtte. Benedek úr most 78 *esztendő*s. Együtt öregedett meg a legvénebb mézeskalácsos-bolttal. Köröskörül a falak mentén üvegszekrényben mézeskalács-szívek, huszárok és más régi ismerős vásári figurák.

Másik üvegszekrényben *színes gyertyák*. Mert a mézeskalácsos ipar megtartotta, a rohanó idők folyamán híven megőrizte a *gyertyamártás mesterségét* is, inkább talán csak a szimbólum kedvéért.

Öreg mézeskalácsos beszél

kezd az elröppent időkről, az üzlet multjáról:

— Tény, hogy 1700-ban alakult. Tehát nemsokára már *kétszázötven esztendő*s lesz a Benedek-féle mézeskalácsosműhely. Legelső tulajdonosa Mayer nevű mézeskalácsos volt és fent a Várban, az Uri uccában volt a helyisége. Onnan lejöttek ide, a Tabánba, a régi-régi Szarvas-házba, a Szebeny Antal (azelőtt Szarvas) tér és Váralja ucca sarkán, ahol azelőtt kávéház volt, most patika van. Azután 1867-ben,

a koronázás esztendejében ebbe a kis házba költözött a mézeskalácsos-bolt és azóta megszakítás nélkül itt van. Ennek is már nemsokára *hetven éve* lesz. A Benedek-család tulajdonába női ágon 1841-ben került az üzlet és akkor *Mészfalvi* volt a tulajdonosa. Én egyik unokatestvéremtől vettem át a hetvenes években és bizony azóta sokat dolgoztam, sokat küszködtem, de nem bántam meg, mert szép mesterség ez. Azaz hogy csak volt...

Most egy kicsit elgondolkodik az öreg mézeskalácsos. Mintha a messze multból keresné a szavakat.

— Hát kérem, még emlékszem arra, amikor a *Vigadó* nagytermét a hosszú-hosszú farsang bái éjszakáin a *mi műhelyünkben öntött gyertyákkal világították*. Mi voltunk hosszú ideig a rendes gyertyaszállítói a Redutnak. Most már a *gyertyamártás sem üzlet*. Tönkretette

először a petróleum, azután a gáz meg a villany. Legfőleg a templomok részére vásárolnak *gyertyákat*, meg *halottak napjára*, de azok is inkább a gyárak készítményeit veszik.

— És hogy mennek a mézeskalácsos-készítmények?

Az öreg lemondóan legyint.

— Már jóformán csak *búcsúkb*an lehet valami keveset eladni. De szörnyű nagy a konkurrencia. Még most is legalább *tizen-négy mézeskalácsos van Budapesten*. Van egy Pesten a Csányi uccában, amely éppen most száz éves. Sokat lehetne beszélni a multakról, a küzdelmekről, amikor még *külön céhük volt a pesti és budai mézeskalácsosoknak*. Most együtt vagyunk a cukrászok ipartestületével.

— Talán a mai fiatalság nem pártolja eléggé a mézeskalácsos-ipart?

Benedek bácsi elkapja a szót.

— Kérem szépen, először is az a baj, hogy a *mai fiatalságnak nincs pénze*. Az én időmben másképpen volt. És ha akad is néhány fillérje, azt *csokoládéra, cukorkákra adja*. A *csokoládé* különösen nagy konkurrenciát csinál nekünk. Pedig milyen szépek most is a mézeskalács-szívek. Tessék csak megnézni. Mennyi romantika volt abban régen.

Az egyik faliszekrényben, üveg alatt most is ott áll egy nagy mézeskalács-szív. Közepében gyönyörű, színes képpel. Fiatal pár, kéz a kézben, fölöttük két turbékoló galamb. Milyen szép...

Bizony, halátlan és érzéketlen a mai fiatalság, éppen mint a gáz meg a villany, mely tönkretette a gyertyamártó ipart.

— De nem baj, — mondja az öreg mézeskalácsos felindulva. — Mi azért *tovább élünk*. A Tabánt lebonthatják tővig. A Benedek-bolt azért nem szűnik meg. Átköltözünk a szemközti házba és ha a jó Isten engedi, nemsokára ott *ünnepe*ljük meg a legöregebb mézeskalácsosüzlet *kétszázötven esztendő*s jubileumát.

Nemsokára — *tizenhat év* múlva.

A bohém búcsúzik a Tabántól. (Kemény László rajza)